FINANCIAL CONDUCT AUTHORITY

Ôl-ddyledion – benthyca un i un

Taflen wybodaeth

Rhif.005

Os ydych yn hwyr yn gwneud taliadau ac wedi derbyn hysbysiad ôl-daliadau dyma rywfaint o wybodaeth bwysig i'ch helpu.

Peidiwch ag anwybyddu'r broblem.

- **Gweithiwch allan faint o arian sy'n ddyledus gennych.** Er mwyn gwneud hyn, bydd angen i chi wneud rhestr o bawb y mae arnoch arian iddynt. Gall cynghorydd dyledion eich helpu.
- **Cysylltwch â'r llwyfan benthyca un i un a drefnodd eich benthyciad.** Dywedwch wrthynt eich bod yn cael problemau. Efallai y gallant drafod opsiynau ar gyfer ad-dalu'r hyn sy'n ddyledus gennych.
- **Ceisiwch help a chyngor am ddim.** Mae eich hawliau a'ch opsiynau'n dibynnu ar y math o gytundeb, a gall y gyfraith fod yn gymhleth. Gallwch gael help a chyngor annibynnol am ddim gan nifer o sefydliadau – trowch drosodd am fanylion.
- **Talwch ddyledion â blaenoriaeth yn gyntaf.** Mae mwy o frys i dalu rhai dyledion nag eraill am y gall canlyniadau peidio â'u talu fod yn fwy difrifol nag ar gyfer dyledion eraill – e.e. morgais, rhent, treth gyngor/ardrethi neu ôl-ddyledion nwy neu drydan. Gall cynghorydd dyledion eich helpu i lunio cyllideb i reoli eich arian.
- **Meddyliwch yn ofalus cyn benthyg arian i addalu dyledion.** Ceisiwch gyngor cyn benthyg yn erbyn eich cartref – byddwch yn talu mwy yn y pen draw a byddwch yn wynebu risg o golli eich cartref.
- **Mae'n bosibl y gallwch ofyn i lys roi mwy o amser i chi ad-dalu dyled.** Ond dim ond o dan rai amgylchiadau. Siaradwch â chynghorydd dyledion cyn ystyried cymryd camau mewn llys. Cadwch gopïau o lythyrau a negeseuon e-bost rhag ofn y bydd eu hangen ar y llys.

Gallai gwneud dim wneud pethau'n waeth

- Gallech dalu mwy mewn llog a thaliadau yn y pen draw. Gallai taliadau a fethwyd effeithio ar eich statws credyd a'i gwneud yn fwy anodd i chi gael credyd yn y dyfodol. Os byddwch yn parhau i beidio â gwneud taliadau gallai hyn arwain at gymryd camau cyfreithiol yn eich erbyn i'ch gorfodi i ad-dalu'r arian sy'n ddyledus neu ddychwelyd nwyddau sydd wedi'u hurbwrcasu.

Trowch drosodd am fanylion am ble i gael help a chyngor.

Help a chyngor

Gallwch gysylltu â'r sefydliadau dielw hyn i gael cyngor cyfrinachol a diduedd am ddim ar ddyled, neu i gael manylion ble i gael cyngor o'r fath yn eich ardal chi.

Gwasanaeth Cynghori Ariannol
Er mwyn cael adnoddau arian, gwybodaeth a chyngor diduedd a hawdd eu deall am ddim, ewch i www.moneyadviceservice.org.uk neu ffoniwch 0800 138 0555 (Cymraeg) neu 0800 138 7777 (Saesneg) er mwyn siarad â Chynghorydd Arian.

Money Advice Scotland
Os ydych yn byw yn yr Alban, ffoniwch 0141 572 0237 neu ewch i www.moneyadvicescotland.org.uk i gael manylion cyswllt am gyngor ar ddyled yn eich ardal leol.

Cyngor ar Bopeth
I gael cyngor a gwybodaeth am ddyled a phynciau eraill, ewch i'ch Cyngor ar Bopeth leol (mae'r cyfeiriad yn y llyfr ffôn) neu ewch i www.citizensadvice.org.uk.

Citizens Advice Northern Ireland
Os ydych yn byw yng Ngogledd Iwerddon, ffoniwch 0800 028 1881, anfonwch neges e-bost i debt.advice@citizensadvice.co.uk ewch i www.citizensadvice.co.uk i gael cyngor ar ddyled.

Cyngor ar Bopeth Cymru
Os ydych yn byw yng Nghymru, galwch llinell gymorth 'Adviceline' ar 0300 330 1313 i siarad gyda rhywun am eich dyledion. Mae galwadau yn costio 12c y funud o linellau ffôn sefydlog, neu rhwng 3c a 45c o ffôn symudol, neu ewch i'r wefan (Saesneg yn unig) www.citizensadvice.org.uk/wales/debt-and-money/help-with-debt/get-help-with-your-debts/get-help-with-your-debts

AdviceUK
Mae aelod-ganolfannau yn cynnig cyngor ar ddyledion gan gynnwys cyngor arbenigol i gymunedau lleiafrifol a phobl ag anableddau – www.adviceuk.org.uk neu ffoniwch 0300 777 0107.

Cristnogion yn erbyn Tlodi (CAP)
I gael cyngor ar ddim ar ddyled yn eich cartref, edrychwch i weld pa godau post a gwmpesir yn www.capuk.org ac yna ffoniwch 0800 328 0006.

Y Llinell Ddyled Genedlaethol
Os ydych yn byw yng Nghymru, Lloegr neu'r Alban ffoniwch 0808 808 4000 neu ewch i www.nationaldebtline.org i gael cyngor a gwybodaeth am ddyled.

Elusen Ddyled StepChange
I gael cyngor ar ddyled ledled y DU ffoniwch 0800 138 1111 neu ewch i www.stepchange.org.

Sefydliadau defnyddiol eraill

Cyngor Cyfreithiol Sifil
Gallwch gael cyngor cyfreithiol os yw eich cartref mewn perygl. Ewch i www.gov.uk/civil-legal-advice neu ffoniwch 0845 345 4345.

Gwasanaeth yr Ombwdsmon Ariannol
Os oes gennych gwyn na allwch ei datrys gyda'ch benthyciwr, efallai y gall Gwasanaeth yr Ombwdsmon Ariannol eich helpu - ffoniwch 0300 123 9123 neu 0800 023 4567 neu ewch i www.financial-ombudsman.org.uk.